

Complexnummer: 517868

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

Boerderij Westdorp

Aantal complexonderdelen

3

Monumentnummers van complexonderdelen

517869, 517870, 517871

Woonplaats

Koudekerk aan den Rijn

Gemeente

Alphen aan den Rijn

Provincie

Zuid-Holland

Locatie van het hoofdoject

Hondsdijk 69, 2396 HK te Koudekerk aan den Rijn

Complexomschrijving

Inleiding

Boerderijcomplex 'Westdorp' bestaat uit een BOERDERIJ met een bouwkundig daaraan verbonden zomerhuis annex boenhok, een vrijstaande SCHUUR en een TOEGANGSHEK. De overige bijgebouwen zijn voor de bescherming van ondergeschikt belang. De boerderij is in 1891 gebouwd (het zomerhuis is vermoedelijk van oudere datum) in een Ambachtelijk-traditionele bouwtrant, die gebaseerd is op het in Midden-Holland gangbare langhuistype. Woon- en bedrijfsgedeelte liggen hier ieder onder een eigen dak en het stalgedeelte heeft een middenvoergang. Karakteristiek voor de veeteeltboerderijen in de Rijnstreek is het zomerhuis met bijbehorend boenhok en spouhuis, welke vanwege de functie grenst aan een steekslootje, zoals ook hier het geval is.

Op een plankje, gevonden in het woongedeelte van de boerderij staat over de stichting van de boerderij met potlood: "J. Boers/Hazerswoude 18 July 1891 D. Hopenbrouwer 18 July 1891 Koudekerk". De boerderij zou gebouwd zijn op de fundamenten van een voorganger, waarbij de huidige kelder wellicht de oorspronkelijke kelder zou kunnen zijn. Het stalgedeelte is in 1924 verlengd, onder dezelfde nokhoogte als de bestaande stal. Inwendig is de indeling van de boerderij grotendeels nog intact en is ondermeer de houtconstructie in de stal met standvinken en kapstanten nog aanwezig. In het woongedeelte hebben enkele wijzigingen plaats gevonden zoals een modernisering van de keuken. In 1996 is het zomerhuis, waarin ondermeer een balkenplafond, bakoven en waterfornuis bewaard bleven, gerestaureerd.

Omschrijving

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Boerderijcomplex 'Westdorp', bevindt zich op een vrijwel rechthoekig kavel in de Hondsdijkse Polder ten westen van de dorpskern van Koudekerk aan de Rijn. Gelegen aan de noordoever van de Oude Rijn is het complex gesitueerd in een waardevol landschappelijk gebied met een Middeleeuwse strokenverkaveling. Diverse boerderijen stammen nog uit de 17de eeuw. Daarnaast staan er diverse 19de-eeuwse, deels gebouwd ter vervanging van bestaande. De boerderij ligt op ruime afstand van de weg met de voorgevel (zuid) naar de weg gekeerd. De schuur staat ten westen ervan, evenwijdig aan de boerderij, maar ligt iets verder terug en begint ongeveer ter hoogte van het bedrijfsgedeelte van de boerderij. Het zomerhuis ligt ten oosten en springt iets terug ten opzichte van het woongedeelte en begint ongeveer ter hoogte van de werkkeuken, waarmee het is verbonden. Aan de zijkanten (noord, oost, west) wordt het erf omgeven door slootjes, die doorlopen tot aan de schuur (west) en langs het boenhok en zomerhuis (oost). Het erf is aan straatzijde toegankelijk door een op een dam (met duiker) geplaatst smeedijzeren toegangshek en een van grind voorzien oprijpad. De erfbepanting concentreert zich langs het oprijpad en verder hoofdzakelijk voor het huis, waar sprake is van enige tuinaanleg, bestaande uit een gazon en diverse loofbomen en heesters, waaronder een plataan, kastanjabomen en een (rode) beuk. Ten westen van erf ligt een boomgaard. Aan de noordzijde wordt het erf afgesloten door een houten hekwerk en gaat het over in weiland.

Waardering

Het boerderijcomplex 'Westdorp' is van algemeen belang vanwege de cultuurhistorische waarde als vrij gaaf boerenerf uit het eind van de 19de eeuw met een voor Midden-Holland en meer specifiek voor de Rijnstreek karakteristieke langhuisboerderij met daarbijbehorend zomerhuis en schuur.

Van architectuurhistorische waarde als karakteristiek voorbeeld van een vrij sober vormgegeven boerderij in Ambachtelijk-traditionele bouwtrant. De bouwkundige onderdelen zijn gaaf in hoofdvorm, materiaalgebruik en detaillering.

Van ensemblewaarde vanwege de onderlinge ruimtelijke, functionele en stilistische samenhang van de gebouwen.

Het complex heeft een belangrijke stedenbouwkundige waarde door de beeldbepalende situering langs de Oude Rijn en meer in het bijzonder als onderdeel van een historische waardevolle boerderijstrook langs deze rivier.

---

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 517869

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	10 augustus 2001
Kadaster deel/nr	82976/149

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Koudekerk aan den Rijn	Alphen aan den Rijn	Zuid-Holland

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Koudekerk aan den Rijn	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Koudekerk aan den Rijn	A			1790
Koudekerk aan den Rijn	A			1789

Omschrijving**

Inleiding

BOERDERIJ van het type langhuis, als onderdeel van het boerderijcomplex 'Westdorp', gebouwd in 1891 in een Ambachtelijk-traditionele bouwtrant. Het stalgedeelte is in 1924 verlengd. Woon- en bedrijfsgedeelte liggen hier ieder onder een eigen dak en het stalgedeelte heeft een middenvoergang. Inwendig is de indeling van de boerderij grotendeels intact gebleven en zijn ondermeer de houtconstructie in de stal met standvinken en kapstanten nog aanwezig. In het woongedeelte hebben slechts wijzigingen van ondergeschikt belang plaatsgevonden, zoals een modernisering van de keuken. In 1996 is het zomerhuis dat bouwkundig met de boerderij is verbonden en vermoedelijk van iets oudere datum is gerestaureerd. Het bevat nog enkele waardevolle onderdelen als een balkenplafond, bakoven en waterfornuis.

Omschrijving

De boerderij, bestaande uit meerdere bouwdelen, heeft een langgerekt vrijwel rechthoekig grondplan, waarbij aan de oostzijde een zomerhuis met boenhok is uitgebouwd. Het gedeeltelijk onderkelderde éénlaagse woongedeelte heeft een rechthoekig grondvlak onder een aan de achterkant recht gesloten mansardedak met gesmoorde kruispannen en loden hoekkepers. Tegen de achtergevel (noord) is een éénlaags bedrijfsgedeelte gebouwd onder een zadeldak met gesmoorde Hollandse pannen, dat een iets lager nokhoogte heeft dan het woongedeelte. In het verlengde hiervan is het stalgedeelte naar achteren uitgebreid onder een zadeldak met dezelfde nokhoogte als het eerste stalgedeelte. Aan de oostzijde bevindt zich, ter hoogte en in het verlengde van het stalgedeelte, een éénlaags zomerhuis op een rechthoekig grondvlak en onder een zadeldak met gesmoorde kruispannen, dat aan de voorzijde een schilddakvormige beëindiging heeft.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

De gevels boven een omlopende gepleisterde plint, zijn opgetrokken in grauwe baksteen (kruisverband). Vooral de gevels van het woongedeelte zijn zeer fijn gevoegd. De vensters in het voorhuis, met schuiframen in de voorgevel voorzien van persiennes, worden tezamen met het portiek waarin de entree, getoogd beëindigd. De gekoppelde keldervensters met diefijzers hebben luiken. De houten goten rusten bij het stalgedeelte op gemetselde consoles.

De symmetrisch ingedeelde vijf traveeën tellende voorgevel (zuid) van het woongedeelte is een lijstgevel met lisenen op de hoeken en aan weerszijden van de in het midden geplaatste portiek met entree, die het hoofdgelst dragen. De entreedeur is een paneeldeur met bovenlicht. Boven het portiek bevindt zich een dakkapel met schuifraam, bekroond door een gebroken driehoekig fronton met daarin een pinakel. Aan weerszijden van deze middenas bevinden zich twee vensters. Bij de rechter zijgevel (oost) zijn drie keldervensters symmetrisch over de gevel verdeeld. Boven het meest rechtse bevindt zich een opkamervenster.

Tegen de linker zijgevel (west) is een erker met afgeschuinde zijkanten geplaatst, waarin zich aan de noordzijde een rond venster bevindt. Links ervan een gemoderniseerde deur naar de gang; rechts van de erker zijn drie woonkamervensters. In het dakvlak erboven is een latere dakkapel met dubbel tweeruitsraam geplaatst. De mansardekap aan de achterzijde van het woongedeelte (noord) wordt afgesloten door houten windveren. Alleen in de gevels van het oudste stalgedeelte komen gietijzeren segment- en rondboogvormige stalvensters met decoratieve roedenverdeling voor. Het tweede gedeelte (1924) heeft aan de oostzijde rechthoekige betonnen stalvensters met roedenverdeling en een staldeur onder een betonnen latei. De westelijke langsgewel heeft bovendien een houten staldeur met vierruitsbovenlicht. Bij de symmetrisch ingedeelde kopgevel aan de achterzijde (noord) wordt een centrale staldeur geflankeerd door mestdeuren onder betonnen lateien, terwijl er zich op de verdieping een hooiluik bevindt onder een segmentboogvormige ontlastingsboog. Er boven bevindt zich een rond stalvenster, geflankeerd door het uitkragend in siermetselwerk jaartal '19'-'24'. De gevel wordt afgesloten door eenvoudige houten windveren.

De voorgevel van het eenlaags zomerhuis, annex boenhok, staat in het verlengde van de brandmuur tussen het voorhuis en het stalgedeelte aan de zuidzijde van de boerderij. De gevel wordt door een lagere gootlijst dan die van de boerderij afgesloten. Links bevindt zich een houten deur en rechts een vierruits keperboogvormig venster. De oostelijke langsgewel heeft links onder een verlaagde stoep naar het water en onder een segmentboogvormige ontlastingsboog een dubbel openslaande deur, waarop in geopende stand een luifel rust. Rechts ervan bevinden zich drie zesruitsramen van het zomerhuis. De westelijke langsgewel is voorzien van een eenvoudig rondboogvormig stalraam. De achtergevel (noord) is een puntgevel met een hoge gepleisterde plint, die rechts een tweedelige (vernieuwde) deur heeft met links een zesruitschuifraam en op de verdieping een houten luik. De gevel wordt afgesloten door eenvoudige houten windveren.

Interieur

De oorspronkelijke indeling van de boerderij is grotendeels gehandhaafd. Vermeldenswaard is ondermeer de kamer-en-suite, waarvan het stucwerkplafond is uitgevoerd met bloemmotieven, de zwarte marmeren schouw gecanneleerde corintische pilasters heeft en de schuifdeuren glas-in-lood en panelen met diamantkopmotief. De houten gangtrap met bordes heeft een balustrade in de traditie van de Neo-Renaissance. In de werkkeuken is een oorspronkelijk aanrecht aanwezig en de met gesmoorde plavuizen belegde en van pekelpakken voorziene kelder heeft troggewelfjes. De beide stallen hebben hun oorspronkelijk driebeukig indeling, elk bestaande uit vier ankerbalkgebinten, waarbij de middenbeuk de voergang is.

Waardering

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

De boerderij 'Westdorp' is van algemeen belang vanwege de cultuurhistorische waarde als vrij gave voor Midden-Holland en meer specifiek voor de Rijnstreek karakteristieke langhuisboerderij uit het laatste kwart van de 19de eeuw, die in meerderde bouwperiodes tot stand kwam.

Van architectuurhistorische waarde als karakteristiek voorbeeld van een vrij sober vormgeven boerderij in Ambachtelijk-traditionele bouwtrant uit het laatste kwart van de 19de eeuw. De bouwkundige onderdelen zijn gaaf in hoofdvorm, materiaalgebruik en detaillering, zowel in- als uitwendig.

Van ensemblewaarde in relatie met de overige complexonderdelen.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Boerderijen, molens en bedrijven	Boerderij (M)	Zomerhuis
Boerderijen, molens en bedrijven	Boerderij (M)	Veestal
Boerderijen, molens en bedrijven	Boerderij (M)	Boenhok
Boerderijen, molens en bedrijven	Boerderij (M)	Boerderij(M1)

Monumentnummer*: 517870

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	10 augustus 2001
Kadaster deel/nr	82976/87

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Koudekerk aan den Rijn	Alphen aan den Rijn	Zuid-Holland

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Koudekerk aan den Rijn	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Koudekerk aan den Rijn	A			1791

*Omschrijving***

Inleiding

SCHUUR, als onderdeel het boerderijcomplex 'Westdorp', gebouwd in 1891 in een Ambachtelijk-traditionele bouwtrant, behorend bij boerderijcomplex 'Westdorp' en gelegen met de nokrichting evenwijdig aan het stalgedeelte van de boerderij. Het gebouw ligt langs het oprijpad ten westen van de boerderij, ter hoogte van het stalgedeelte, en is deels in gebruik als stal, deels als wagenschuur.

Omschrijving

Eénlaags bakstenen gebouw op een langgerekt rechthoekig grondplan onder een zadeldak met gesmoorde gegolfde Friese pannen. De gevels zijn opgetrokken in grauwe baksteen (kruisverband) met segment- en rondbogen boven de vensters en rollagen boven deuren. De goten en windveren aan de oostzijde zijn van hout.

De symmetrisch ingedeelde voorgevel is een puntgevel, waar grijze kalkzandsteen decoratief is toegepast in de segmentbogen boven de vensters, rechthoekige velden onder de vensters en in de speklagen. Op de begane grond bevindt zich aan weerszijden van de middenas een zesruits schuifraam en op de verdieping één in de middenas. De gevel wordt afgesloten door geprofileerde windveren met een makelaar. Het oostelijk gedeelte van de wagenschuur heeft links een dubbele deur met rechts daarvan een deur met vierruitsbovenlicht. Halverwege het oostelijke dakschild bevindt zich een door zinken wangen geflankeerde dakkapel, voorzien van hooiluiken. De achtergevel (noord) is een puntgevel, die op de zolderverdieping een rondboogvormig gietijzeren stalvenster heeft. De houten aanbouw onder lessenaarsdak is voor de bescherming van ondergeschikt belang.

De oorspronkelijke indeling van de schuur is in grote lijnen gehandhaafd.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Waardering

De schuur van het boerderijcomplex 'Westdorp' is van algemeen belang vanwege de architectuurhistorische waarde als karakteristiek voorbeeld van een vrij sober vormgegeven bijgebouw in ambachtelijk-traditionele bouwtrant uit het laatste kwart van de 19de eeuw. De bouwkundige onderdelen zijn gaaf in hoofdvorm, materiaalgebruik en detaillering, zowel in- als uitwendig.

Van ensemblewaarde in relatie met de overige complexonderdelen dat bepaald wordt door de ruimtelijke, functionele en stilistische samenhang van de overige onderdelen en de beplanting van het erf.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Boerderijen, molens en bedrijven	Boerderij (M)	Veestal
Boerderijen, molens en bedrijven	Boerderij (M)	Wagenschuur(M)

Monumentnummer*: 517871

Status rijksmonument
Inschrijving register* 10 augustus 2001
Kadaster deel/nr 82976/85

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Koudekerk aan den Rijn Alphen aan den Rijn Zuid-Holland

Locatiennaam Locatieomschrijving
Koudekerk aan den Rijn

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Koudekerk aan den Rijn A 1789

Omschrijving**

Inleiding

Oorspronkelijk TOEGANGSHEK, als onderdeel van het boerderijcomplex 'Westdorp', uit laatste kwart van de 19de eeuw, staande langs de weg, aan begin van een aan één zijde door bomen geplante oprijlaan van het boerderijcomplex.

Omschrijving

Op de toegang van de oprijlaan is een smeedijzeren toegangshek geplaatst, bestaande uit een dubbel toegangshek met speerpunten bekroonde spijlen, geflankeerd door van opengewerkte, decoratief gebogen smeedwerk voorzien rechthoekige staander, welke beëindigd worden door met speerpunten versierde decoratief gekulde wangen. De staanders worden bekroond door de naam van de boerderij "WEST" - "DORP".

Waardering

Het toegangshek is van algemeen belang vanwege de architectuurhistorisch waarde als karakteristiek toegangshek uit het laatste kwart van de 19de eeuw. De bouwkundige onderdelen zijn gaaf in hoofdvorm, materiaalgebruik en detaillering.

Hoofdcategorie Subcategorie Functie
Voorwerpen op pleinen en dergelijke Efscheiding(D) Toegangshek

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument